

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Народна библиотека „Ћирило и Методије“
Приједор
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ087-24

Бања Лука, 12.12.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод.....	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета.....	9
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори	13
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	14
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	14
	6.2.3. Обавезе и разграничења	14
	6.2.4. Властити извори.....	15
	6.3. Ванбилансна евиденција	15
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	15
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	15

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен у складу са чланом 4. став (2. и 4.), чланом 18. став (1), тачка 2. и 7. и чланом 20. став (1), тачка 3. и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер нису сачињене пописне листе готовине у благајни, потраживања, обавеза и разграничења, нису утврђене количинске и вриједносне разлике између књиговодственог и стварног

стања и извјештај о извршеном попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза као и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања.

Као што је наведено под тачком 6.2.1. овог Извјештаја:

Библиотеке књиге и обрачунски приходи су потцијењени у износу од 44.691 КМ, јер наведене књиге добијене у виду донације, обавезни примјерак и сопствена издања нису исказане, што није у складу са чланом 21. и 137. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.5. овог Извјештаја:

Образложења уз финансијске извјештаје не садрже додатна објелодањивања презентованих позиција финансијских извјештаја у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и параграфом 127 (б) и (ц) МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 12.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор за 2023. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Народна библиотека „Ђирило и Методије“ Приједор.

Бања Лука, 12.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање о попису врши у складу са чланом 4. став (2. и 4.), чланом 18. став (1), тачка 2. и 7. и чланом 20. став (1), тачка 3. и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) библиотечке књиге добијене у виду донација, обавезног примјерка и сопствених издања евидентирају у складу са чланом 21. и 137. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 3) преиспита и утврди статус позиција евидентираних у оквиру краткорочних обавеза и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти као и трајних извора средстава и у вези с тим изврше одговарајућа евидентирања у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) у Образложењима уз финансијске извјештаје врше додатна објелодањивања у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) закључивање уговора о дјелу за послове који су ван дјелатности послодавца врши у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду,
- 2) донесу интерни акти којим се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације и употребе мобилних телефона,
- 3) успоставе помоћне књиге непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби;
- Закон о библиотечко-информационој дјелатности;
- Закон о раду, члан 205;
- Закон о буџетском систему Републике Српске, члан 13-14, поглавље III члан 15-27, 32-33, поглавље IV 39-49, поглавље IV члан 54-55 и 60-64;
- Закон о трезору;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о платама запослених у области културе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о доприносима;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ Народна библиотека „Ћирило и Методије“ Приједор;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Статут ЈУ Народна библиотека „Ћирило и Методије“ Приједор.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Одлуком општинских власти од 26.09.1963. године основана је Општинска народна библиотека Приједор. Рјешењем о регистрацији од 19.04.1991. године конституисана је РО Народна библиотека Приједор са потпуном одговорношћу након подјеле РО Центар за умјетничке и културне дјелатности Приједор. Одлуком Скупштине Града Приједора од 18.10.2017. године и Рјешењем о регистрацији добија статус јавне установе у култури и послује под називом Јавна установа Народна библиотека „Ђурило и Методије“ Приједор (у даљем тексту: Библиотека).

У складу са чланом 46. Закона о библиотечко-информационој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, број 44/16 и 62/18) Министарство просвјете и културе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) је 13.09.2016. године донијело рјешење о утврђивању библиотека које обављају матичну функцију по којем је Библиотека дефинисана као матична библиотека на територији града Приједора и општина Козарска Дубица, Костајница и Нови Град.

Органи управљања и руковођења Библиотеком су Управни одбор и директор које бира и разрјешава Министарство.

Финансирање Библиотеке се врши из буџета Републике и буџета Града Приједора (у даљем тексту: Град) у оквиру фонда 01 и грантова у оквиру фонда 03. Рачуноводствени систем је успостављен у систему Јединственог рачуна трезора чија је главна књига у складу са изворима финансирања организационо успостављена као дио Главне књиге трезора Републике Српске и дио Главне књиге трезора Града (у даљем тексту: ГКТ).

Библиотека нема директни приступ апликацијама ГКТ, већ попуњава прописане обрасце за трезорско пословање, на основу којих Министарство и Град уносе податке у пословне књиге. За тачност књиговодствених исправа на основу којих су попуњени образци за трезорско пословање, одговорна је Библиотека.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Библиотеке за период 01.01.-31.12.2023. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Библиотеке.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везана за рад Библиотеке прописана су Законом о библиотечко-информационој дјелатности и Статутом Библиотеке од 21.04.2017. године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста из 2023. године систематизовано је 16 радних мјеста са 20 извршилаца. У току године један извршилац је засновао радни однос на одређено вријеме, један на неодређено, док је за два извршиоца престао радни однос (један извршилац је на неплаћеном одсуству, а један извршилац је споразумно прекинуо радни однос).

На дан 31.12.2023. године у Библиотеци је било 10 запослених, од којих је осам на неодређено вријеме, а два на одређено вријеме.

Рјешењем Министарства од 16.01.2020. године именован је Управни одбор Библиотеке на период од четири године којег чине три члана, а Рјешењем Министарства од 06.04.2022. године именован је директор Библиотеке који је 14.04.2022. године са Управним одбором закључио уговор на одређено вријеме (на период од четири године).

Према достављеној евиденцији током 2023. године закључено је 36 уговора о дјелу са 24 лица, за потребе организовања манифестација и реализације издавачке дјелатности (модератори, музичари, глумци и сл.). Међу наведеним уговорима о дјелу су уговори закључени са једним лицем за обављање рачуноводствених послова као и са лицем за обављање послова из домена јавних набавки. У оба случаја су послови који су предвиђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста (члан 18. и 19.), што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 и 112/23) којим је прописано да се уговор о дјелу може закључити са одређеним лицем ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца.

Током 2023. године у Библиотеци су потписани ауторски уговори са 16 лица и то са књижевницима и ауторима изложби.

Библиотека није донијела интерна акта којим се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације и употребе мобилних телефона.

У складу са Рјешењем о именовану пописних комисија и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијом је утврђено да годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен у складу са чланом 4. став (2. и 4.), чланом 18. став (1), тачка 2. и 7. и чланом 20. став (1), тачка 3. и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), јер нису сачињене пописне листе готовине у благајни, потраживања, обавеза и разграничења, нису утврђене количинске и вриједносне разлике између књиговодственог и стварног стања и извјештај о извршеном попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза као и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања.

Библиотека није успоставила помоћне књиге сталних средстава, односно аналитичке евиденције непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20). Такође, подаци из „Kooperativnog onlajn bibliografskog sistema i servisa“ (COBISS) инвентарске књиге нису усаглашени са књиговодственом картицом „школске и библиотечке књиге“ јер књиге добијене у виду донације, обавезни примјерци и сопствена издања у износу од 44.691 КМ нису евидентирани.

Библиотека је сачинила годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину, како је прописано Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22). У току 2023. године пописани су пословни процеси, сачињена је књига (мапа) пословних процеса и регистар ризика, како је дефинисано чланом 8. став (2) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и чланом 22., 32. и 33. Упутства о начину и

поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

Сходно наведеном, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање, што је осим у овој тачки наведено и у тачки 6.1.1. и 6.2.1. овог извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **закључивање уговора о дјелу врши у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду,**
- **донесу интерни акти којима се прописује висина, начин коришћења средстава репрезентације и употребе мобилних телефона,**
- **успоставе помоћне књиге непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање о попису врши у складу са чланом 4. став (2. и 4.), чланом 18. став (1), тачка 2. и 7. и чланом 20. став (1), тачка 3. и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки са измјенама и допунама за 2023. годину, планирано је 30 поступака набавки роба, услуга и радова укупне вриједности 65.749 КМ (без урачунатог пореза на додату вриједност) и то 29 набавки путем директног споразума (54.679 КМ) и једна набавка путем конкурентског захтјева (11.070 КМ).

Према Извјештају о проведеним набавкама за 2023. годину реализовано је 20 поступака јавних набавки укупне вриједности 32.157 КМ (или 49% од вриједности планираних набавки) и то 19 путем директног споразума (21.089 КМ) и једна конкурентским захтјевом за достављање понуде (11.068 КМ).

Реализоване набавке се највећим дијелом односе на набавку књига (2.248 КМ), услуге штампања (3.206 КМ), услуге изнајмљивања и озвучења бине за потребе манифестације „Књижевни сусрети на Козари“ (5.900 КМ) и услуге испоруке топлотне енергије (11.068 КМ).

Ревизијским испитивањем су обухваћена четири поступка набавки укупне вриједности 18.551 КМ (58% од вриједности реализованих набавки) и то три директна споразума у износу од 7.483 КМ и један конкурентски захтјев у износу од 11.068 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на одредбе Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Буџет Библиотеке за 2023. годину је припремљен и донесен у складу са изворима финансирања, а у складу са чланом 68. Закона о библиотечко-информационој дјелатности, којим је прописано да се средства за финансирање библиотечко-информационе дјелатности обезбјеђују из буџета Републике, буџета јединице локалне самоуправе, сопствених прихода, донација, поклона и из других извора.

Из буџета Републике обезбјеђују се средства за расходе за бруто плате запослених. На основу појединачних буџетских захтјева Министарство сачињава збирни буџетски

захтјев за све установе културе, те након усвојеног Буџета Републике Српске обавјештава Библиотеку о одобреном буџету. Библиотеци је одобрен буџетски оквир у укупном износу од 284.500 КМ за расходе бруто плата запослених и износ од 3.550 КМ за матичне активности.

Из буџета Града обезбјеђују се средства за расходе по основу коришћења роба и услуга и по основу издатака за набавку опреме, ситног алата и инвентара. Одлуком о усвајање ребаланса Буџета Града за 2023. годину („Службени гласник Града Приједора“, број 20/23) Библиотеци је одобрен буџетски оквир у износу од 100.650 КМ и то за дневнице за службена путовања (500 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (86.100 КМ), издатке за набавку опреме, ситног алата и инвентара (10.500 КМ) и расходе из републичких трансфера за матичну библиотеку (3.550 КМ).

Након усвојеног ребаланса Буџета Града извршене су двије реалокације у износу од 1.700 КМ између позиција расхода по основу коришћења роба и услуга.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Библиотека има статус буџетског корисника чија је главна књига дио ГКТ Министарства и дио ГКТ Града, те је према члану 46. и 47. став (1) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22), сачинила обрасце годишњих финансијских извјештаја за ГКТ Републике, за ГКТ Града и збирне обрасце: Образац 2.01 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и Образложења уз финансијске извјештаје.

Министарство збирно планира буџет за све установе културе и сходно томе Образац 2.01 за позиције исказане у ГКТ Републике не садржи податке о одобреном буџету за појединачну потрошачку јединицу, односно Библиотеку.

Након усвојеног Ребаланса буџета Републике за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 99/23) Министарство није обавијестило Библиотеку о промјени износа одобрених средстава (одобрени буџетски оквир за све институције културе је мањи у односу на првобитни буџет за 156.200 КМ), а извршење буџета Библиотеке у дијелу који финансира Република је за 1% више у односу на првобитни буџет.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Приходи (осим обрачунских) и примици исказани су у износу од 16.004 КМ и то примици на фонду 01 у износу од 7.337 КМ, који се у складу са прописима не планирају на нивоу буџетског корисника и приходи на фонду 03 у износу од 8.667 КМ.

Приходи обрачунског карактера исказани су на фонду 01 у износу од 984 КМ.

Расходи (осим обрачунских) и издаци исказани су у укупном износу од 388.539 КМ. У оквиру фонда 01 исказани су у износу од 379.872 КМ (расходи 370.266 КМ и издаци 9.606 КМ) и у оквиру фонда 03 исказани су издаци у износу од 8.667 КМ.

Расходи обрачунског карактера исказани су на фонду 01 у износу од 5.683 КМ.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици су исказани у укупном износу од 16.988 КМ, цјелокупан износ се односи на приходе, од чега на фонд 01 (8.321 КМ) и фонд 03 (8.667 КМ).

Приходе чине непорески приходи, грантови, трансфери и приходи обрачунског карактера.

Непорески приходи исказани су у износу од 3.707 КМ (фонд 01), а односе се на приходе по основу чланарина. На основу Закона о библиотечко-информационој дјелатности, Статута Библиотеке и Пословника о раду Управни одбор је 12.12.2022. године донио Одлуку о висини чланарине за 2023. годину у зависности од категорије корисника и то ванредни студенти и запослена лица (16 КМ), ученици основних школа од другог до петог разреда (3 КМ) и остали ученици, студенти, пензионери (6 КМ).

Грантови из земље исказани су у износу од 9.885 КМ, од чега се 1.218 КМ односи на фонд 01, а 8.667 КМ на фонд 03. Износ од 1.218 КМ се односи на средства уплаћена од стране Министарства за суфинансирање часописа за књижевност и умјетност „Срп“, док се износ од 8.667 КМ односи на откуп дјела ликовне умјетности од пет аутора.

Трансфери од ентитета исказани су у износу од 2.412 КМ и односе се на средства за реализацију матичних дјелатности. Министарство је донијело рјешење којим се одобрава исплата у износу од 3.550 КМ, а за износ неутрошених средстава од 1.138 КМ Библиотека је извршила поврат у Трезор Републике Српске.

Обрачунски приходи исказани су у износу од 984 КМ у оквиру фонда 01, а односе се на обавезе из ранијег периода за које је Управни одбор донио одлуку о искњижавању јер је након потврђених конфирмација са фондовима социјалног осигурања констатовано да не постоји основ за евидентирање. По налазу ревизије потцијењени су у износу од 44.691 КМ (тачка 6.2.1. извјештаја).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци (без расхода обрачунског карактера) исказани су у износу од 388.539 КМ, а односе се на расходе (370.266 КМ) и издатке (18.273 КМ), од чега на фонду 01 (379.872 КМ) и фонду 03 (8.667 КМ).

Расходе чине текући расходи и расходи обрачунског карактера.

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи су исказани у износу од 370.266 КМ и цјелокупан износ се односи на фонд 01.

Текуће расходе чине расходи за лична примања запослених и расходи по основу коришћења роба и услуга.

Расходи за лична примања запослених исказани су у укупном износу од 287.889 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (277.754 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (2.423 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (6.612 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (1.100 КМ).

Плате и остала лична примања запослених прописани су Законом о платама запослених у области културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) и Посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 82/22). Примиијењена цијена рада у износу од 110 КМ је прописана Одлуком о утврђивању цијене рада за запослене у

основним и средњим школама и ђачким домовима и за запослене у области културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 42/22).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада односе се на јубиларне награде (1.100 КМ), порез на доходак (144 КМ), расходе по основу дневница за службена путовања у земљи (320 КМ), расходе за пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (300 КМ) и расходе за доприносе (559 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи односе се на новчане помоћи у случају смрти члана уже породице за једног запосленог.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 82.377 КМ (фонд 01), а односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, за режијски материјал, за текуће одржавање, по основу путовања и смјештаја, за стручне услуге и остале неklasификоване расходе.

Расходи по основу закупа исказани су у износу од 8.036 КМ, а односе се на закуп складишног простора за потребе чувања архиве.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 21.981 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу утрошка електричне енергије (2.773 КМ), расходе за централно гријање (14.135 КМ), расходе за услуге коришћења фиксног телефона (2.599 КМ) и расходе за услуге коришћења мобилног телефона (563 КМ).

Дописом Града Приједора од 27.12.2021. године, трошкови телефонских услуга које остварују директори јавних установа на територији Града, утврђени су у износу од 50 КМ мјесечно.

Расходи за режијски материјал исказани су у износу 10.785 КМ, а највећим дијелом односе се на расходе за компјутерски материјал (1.823 КМ), остали канцеларијски материјал (1.694 КМ), остали материјал за одржавање чистоће (1.625 КМ), расходе за дневну штампу (3.345 КМ), службена гласила и стручне часописе (770 КМ).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 1.940 КМ, а највећим дијелом односе се на расходе за остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (480 КМ), расходе за текуће одржавање опреме за образовање, науку, културу и спорт (652 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 1.408 КМ, а највећим дијелом односе се на расходе по основу коришћења личног возила у службене сврхе (1.053 КМ) и расходе по основу смјештаја на службеном путу (333 КМ).

Управни одбор је донио Одлуку о употреби сопственог путничког аутомобила запослених у службене сврхе јер Библиотека не посједује властити аутомобил.

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 10.437 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе за услуге штампања и графичке обраде (5.384 КМ), расходе за услуге објављивања тендера и огласа (1.175 КМ) и услуге осигурања имовине и лица (2.791 КМ).

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 27.790 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе на бруто накнаде по основу уговора о дјелу (13.057 КМ), накнаде члановима управног одбора (1.499 КМ), расходе по основу организације пријема и манифестација (8.386 КМ), расходе за поклоне (2.064 КМ) и остале непоменуте расходе (1.209 КМ).

Расходи за бруто накнаде по основу уговора о дјелу односе се на уговоре о дјелу и ауторске уговоре за потребе организовања манифестација и реализације издавачке дјелатности (модератори, музичари, глумци, аутори изложби и књижевници).

Град Приједор је 01.03.2023. године, дао сагласност на исплату годишње накнаде у висини од по 300 КМ за чланове управног одбора, у складу са Одлуком о праву на накнаду члановима управних одбора у јавним установама чији је оснивач Град Приједор („Службени гласник Града Приједора“, број 4/23) уз могућност исплате додатних 200 КМ у складу са могућностима Библиотеке. Библиотека је члановима Управног одбора исплатила износ од по 300 КМ.

Расходи по основу организације пријема и манифестација највећим дијелом односе се на техничке услуге – изнајмљивање бине за потребе организације књижевних сусрета на Козари у износу 5.900 КМ.

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 5.683 КМ, а највећим дијелом односе се на набавну вриједност реализованих залиха (191 КМ) и расходе по основу амортизације (5.402 КМ).

Расходи по основу амортизације се највећим дијелом односе на амортизацију канцеларијске опреме (648 КМ), рачунарске опреме (3.714 КМ), опреме за образовање, науку и културу (536 КМ).

За обрачун амортизације сталних средстава Библиотека је примјењивала амортизационе стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16).

У току 2023. године, као и у ранијем периоду није вршен обрачун амортизације за школске и библиотечке књиге примјеном прописане амортизационе стопе. Чланом 5. став (1) тачка 2. наведеног правилника дозвољено је одступање од примјене прописаних годишњих амортизационих стопа ако се приликом преиспитивања вијека коришћења имовине утврди да су очекивања заснована на новим процјенама вијека коришћења значајно различита од примјењених амортизационих стопа што је Библиотека прописала чланом 5. Правилника о рачуноводственој политици од 08.04.2011. године у којем је наведено да обрачуну амортизације не подлијежу књиге у библиотеци.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 18.273 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину, од чега на фонду 01 (9.606 КМ) и фонду 03 (8.667 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину исказани на фонду 01 односе се на издатке за набавку постројења и опреме, а највећим дијелом односе се на набавку школских и библиотечких књига (5.949 КМ), рачунарске опреме (1.620 КМ), опреме за намјештај образовних, научних и културних установа (1.378 КМ).

Издаци за набавку умјетничких дјела исказани су у оквиру фонда 03, а односе се на откуп дјела ликовне умјетности-слике.

6.2. Имовина, обавезе и извори

Укупна имовина на дан 31.12.2023. године исказана је у нето износу од 441.791 КМ (бруто вриједности од 528.340 КМ и исправке вриједности од 86.549 КМ), а чине је нефинансијска имовина у сталним средствима и финансијска имовина и разграничења.

Укупне обавезе и разграничења су исказани у износу од 38.180 КМ, а укупни властити извори у износу од 318.031 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у бруто вриједности (527.074 КМ), исправке вриједности (86.549 КМ) и нето вриједности (440.525 КМ) и цијелокупан износ се односи на фонд 01.

Нето вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима се односи на произведену сталну имовину (420.211 КМ) и драгоцјености (20.314 КМ).

Произведену сталну имовину чини опрема. Повећање вриједности сталне имовине у току 2023. године (9.215 КМ) се највећим дијелом односи на набавку школских и библиотечких књига (5.949 КМ), рачунарске опреме (1.620 КМ) и опреме за намјештај образовних, научних и културних установа (1.378 КМ).

У току 2023. године, вриједност сталних средстава је смањена због обрачунате амортизације у износу од 5.402 КМ и расходања опреме у износу од 145 КМ.

Библиотечке књиге добијене у виду донације, обавезни примјерак и сопствена издања у износу од 44.691 КМ нису исказане, што није у складу са чланом 21. и 137. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике те су опрема и обрачунски приходи потцијењени за наведени износ („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23).

Драгоцјености су исказане у износу од 20.314 КМ, а односе се на дјела ликовне умјетности-слике. Повећање вриједности у току године у износу од 8.667 КМ се односи на набавке - откуп слика. Рјешењем Министарства одобрена су средства у наведеном износу по основу уговора закључених са академским сликарима за израду дјела ликовне умјетности за потребе колекције Библиотеке.

Препоручује се директору да обезбиједи да се библиотечке књиге добијене у виду донација, обавезног примјерка и сопствених издања евидентирају у складу са чланом 21. и 137. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су на дан 31.12.2023. године исказана у бруто и нето износу од 1.266 КМ (фонд 01), а чини их највећим дијелом готовина у благајни (48 КМ), краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединица власти (1.212 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединица власти односи се на потраживања од Министарства за трансфере на име матичне дјелатности планиране за 2023. годину и то за стручни надзор и помоћ јавним библиотекама матичне регије (Нови Град, Костајница, Козарска Дубица, Оштра Лука и Крупа на Уни).

6.2.3. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе и разграничења на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 38.180 КМ и у цијелости се односе на краткорочне обавезе и разграничења, а чине их обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти.

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 24.784 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за децембар 2023. године (23.624 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (1.160 КМ).

Обавезе из пословања исказане су у износу од 3.232 KM, а односе се највећим дијелом на обавезе за набавку роба и услуга (2.950 KM) и обавезе према физичким лицима (200 KM).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти исказане су у износу од 10.164 KM, од чега се износ од 4.149 KM односи на почетно стање за које Библиотека не располаже са информацијама о њиховој структури и основу за евидентирање, док се износ од 6.000 KM односи на средства по Закључку Града Приједора о изнајмљивању бине за потребе одржавања манифестације „51 Књижевни сусрети на Козари“. С обзиром да су средства за ту сврху обезбијеђена од стране Министарства, утрошена и оправдана, а средства по наведеном Закључку нису дозначена, Библиотека се обратила Граду Приједору са захтјевом да се Закључак стави ван снаге што до израде финансијских извјештаја није урађено.

До 29.02.2024. године измирене су краткорочне обавезе у износу од 28.016 KM које се односе на обавезе за лична примања запослених (24.784 KM) и обавезе из пословања (3.232 KM).

Препоручује се директору да се преиспита и утврди статус позиција евидентираних у оквиру краткорочних обавеза и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти и сходно томе изврше одговарајуће евиденције у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.4. Властити извори

Трајни извори средстава су исказани у износу од 318.031 KM, по почетном стању из ранијих година, а односе се на књиге и умјетничке слике и евидентирани су на организационом коду Библиотеке, што није у складу са чланом 90. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18) јер се финансијски резултат и трајни извори средстава на дан билансирања не исказују на организационим кодовима појединачних корисника, него на генералном (општем) организационом коду.

Препоручује се директору да обезбједи да се преиспита позиција трајних извора средстава и изврши евидентирање у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3. Ванбилансна евиденција

Библиотека није имала пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на ванбилансним позицијама.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији за потребе ревизије на дан 31.12.2023. године није било судских спорова које је покренула Библиотека, нити су се против Библиотеке водили спорови, који би могли имати утицај на потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2023. годину сачињена су писана Образложења за период 01.01.-31.12.2023. године, која пружају неопходне опште податке о Библиотеци, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али иста дијелом не задовољавају захтјеве МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,

јер нису објелодањене информације које се односе на додатна објелодањивања презентованих позиција финансијских извјештаја у складу са параграфом 127 (б) и (ц) МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја (брuto плате и накнаде, потраживања, обавезе, разграничења и структура трајних извора).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје изврше додатна објелодањивања у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Сњежана Тубић, с.р.

Владимир Граховац, с.р.